

MAKRO GÖRÜŞ

Ödemeler Dengesi

Ekim 2021

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

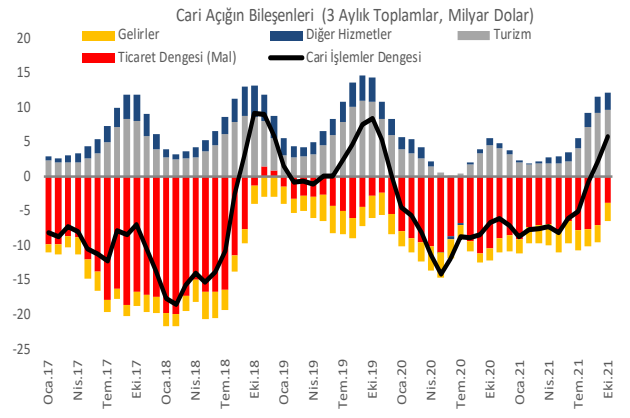
TSKB Ekonomik Araştırmalar

Ekim'de cari işlemler hesabında iyileşme güç kazandı. 2020 Ekim'de 93 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı 2021'in aynı ayında 3,2 milyar dolar fazla verdi. Aynı dönemde altın hariç cari fazla 1,5 milyar dolardan 3,1 milyar dolara yükselirken, enerji hariç fazla 1,5 milyar dolardan 7,7 milyar dolar seviyesine iyileşme kaydetti. Böylece 2020 Ekim'de 3,1 milyar dolar olan altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 2021 Ekim'de 7,7 milyar dolara çıktı. Bu gelişmelerle 12 aylık toplam cari açık Eylül ayındaki 18,7 milyar dolardan 15,4 milyar dolara gerilerken, altın ve enerji hariç çekirdek cari fazla 21,8 milyar dolardan 26,4 milyar dolara yükseldi.

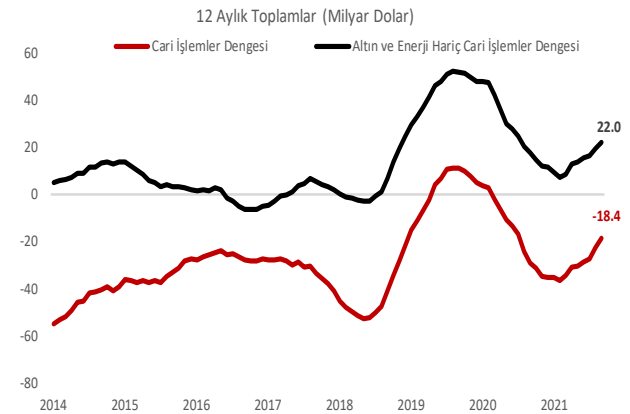
Ekim'de dış ticaret dengesindeki iyileşmeye ek olarak hizmetler kalemindeki fazlanın artışıyla cari dengedeki iyileşme belirginleşti. Ekim'de altın ithalatındaki keskin gerileme devam ederken, enerji ithalatındaki artış dış ticaret açığındaki iyileşmeyi sınırladı. İhracatta güçlü artış sürerken, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret dengesi Ekim 2020'deki 1,3 milyar dolar açıktan 146 milyon dolar ile Kasım 2018 sonrası ilk kez fazlaya döndü. Aynı dönemde hizmet kalemleri geçen yıla toparlanarak cari dengedeki iyileşmeye katkı yapmayı sürdürdüler. Ekim 2020'de 2,0 milyar dolar hizmet dengesindeki fazla 2021 Ekim'de 3,9 milyar dolara yükseldi. Bu dönemde taşımacılık gelirlerinde artış 502 milyon dolar olurken, seyahat gelirleri 1,7 milyar dolardan 3,0 milyar dolara yükselerek hizmet dengesindeki iyileşmede en önemli rolü oynadı. İkincil gelir kalemindeki artışa karşın birincil gelir hesabındaki açığın artması cari dengedeki iyileşmeyi sınırladı.

Ekim'de doğrudan yabancı yatırım girişi sınırlı kalırken, portföy yatırımları ve borçlanmada karışık bir tablo ortaya çıktı. Ekim 2021'de doğrudan yabancı yatırım kaleminde 337 milyon dolarlık sınırlı miktarda net giriş olurken, 532 milyon dolarlık gayrimenkul kaynaklı giriş dışlandığında netten çıkış yaşandı. Bu dönemde portföy yatırımı kaleminde ağırlıklı olarak banka ve kamu tahvillerindeki satışların etkisiyle 2,2 milyar dolarlık net çıkış oldu. Uzun vadeli dış borçlanmada netten 560 milyon dolarlık ödeme yapılırken, kısa vadelerde netten 1,9 milyon dolar net borçlanma gerçekleşti. Ekim'de bankacılık sektörünün uzun vadelerde borç çevirme oranı %82,4 olurken, diğer sektörlerde ve toplamda sırasıyla %66,5 ve %76,5 seviyelerinde oluştu. Ekim itibarıyla 12 aylık toplamda borç çevirme oranları bankacılıkta %88,4, diğer sektörlerde %123,2 ve toplamda %102,7 seviyesinde bulunuyor. Bu ortamda Ekim'de resmi rezervler 1,5 milyar dolar artarken, net hata-noksandan yaklaşık 2,7 milyar dolar giriş gerçekleşti. Böylece Ocak-Ekim döneminde net hata-noksandan giriş 14,7 milyar doları buldu.

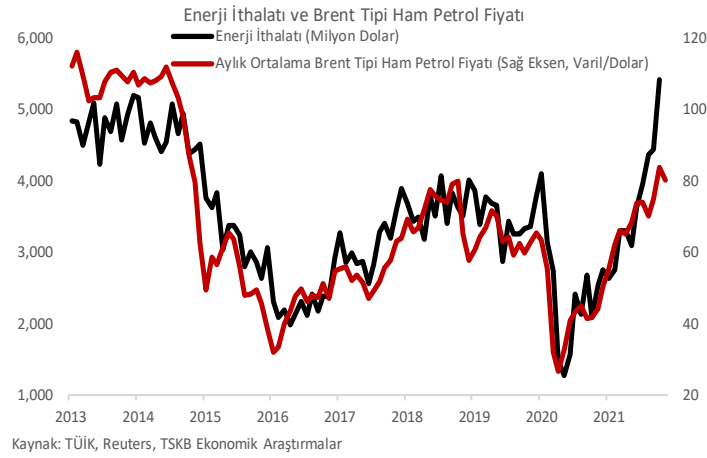
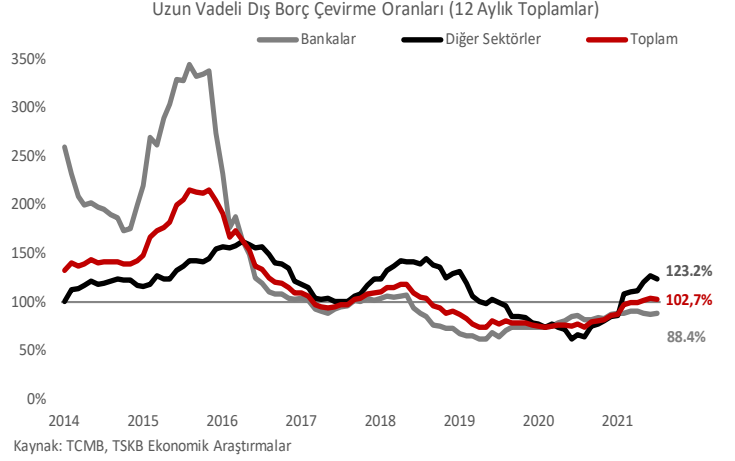
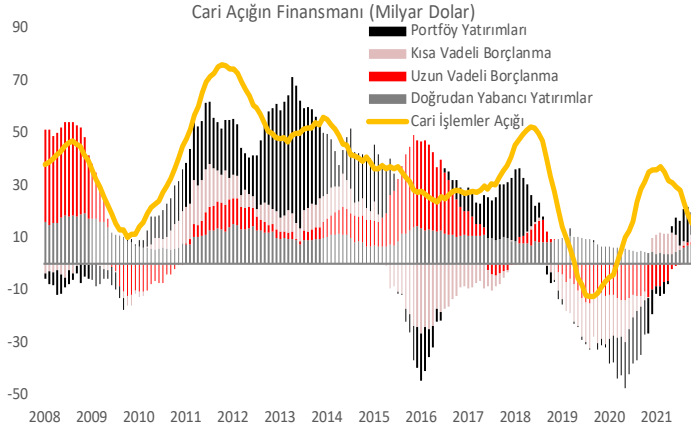
Bu sonuçlarla 2020 ilk on ayda 28,6 milyar dolar olan cari açık 2021'in aynı döneminde dış ticaret açığındaki gerileme ve hizmetlerdeki toparlanma ile 8,4 milyar dolara indi. Dış ticaret tarafında altın ithalatındaki gerileme ve ihracatın güçlü performansı öne çıkarken, enerji faturasındaki artış iyileşmeyi sınırlayıcı faktör oldu. Hizmetler tarafında ise hem turizm hem de taşımacılıktaki güçlenme dikkat çekerken, birincil gelir hesapları cari açıktaki iyileşmeyi sınırladı. Kasım ayına ait öncü veriler, ihracatın gücünü koruduğuna işaret ederken, turizmin cari dengedeki toparlanmaya yaptığı katkının yavaşlayarak sürdüğüne işaret ediyor. Öte yandan, enerji fiyatlarındaki yüksek seviyeler dış ticaret ve dolayısıyla cari işlemler dengesindeki iyileşmeyi sınırlıyor. Kasım ve Aralık aylarında turizmden gelecek katkının azalacak olmasıyla yıllıklandırılmış cari denge rakamlarında iyileşmenin duraksayabileceğini düşünüyoruz. 2021 genelinde cari açığın 13,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşebileceğini hesaplıyoruz. 2022 yılında ise turizmdeki toparlanmanın sürmesiyle ve iç talepteki zayıflamanın etkisiyle gayri safi yurtiçi hasılaya oran olarak %1 civarında cari fazla oluşacağını tahmin ediyoruz.

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

Kaynak: TCMB, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

TSKB Danışmanlık Hizmetleri
Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81 FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

2021 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamiyle kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.